

Melanie Joy. Varför vi älskar hundar, äter grisar och klär oss i kor. En introduktion till karnismen. Trossystemet som gör att vi kan äta vissa djur men inte andra. Karneval förlag.

När jag handlar familjens mat märker jag till min glädje hur hyllorna med vegankost blir allt fler. Människor väljer idag att äta vegetarisk eller vegansk mat, som ett etiskt ställningstagande eller av hälsoskäl och miljöhänsyn

De av oss som fortfarande äter kött, gör vi något val? Vad är våra bevekelsegrunder för att äta kött, fisk, skaldjur, ägg och mejeriprodukter?

Melanie Joy är djurrättsaktivist och professor i psykologi i Boston. I boken "Varför vi älskar hundar, äter grisar och klär oss i kor" tillskriver hon också köttätarna en ideologi; karnismen. Ett val som endast kan göras och upprätthållas genom att empatin förträngs och dissocieras hos individen, anser hon. Anslaget i boken är brett med skildringar från slakterier och djuruppfödning till en psykologisk analys av beteendet att äta kött. Det är en bok som skakar om, även om det är förhållanden i USA som här skildras. Sverige var först med en djurskyddslag påskyndad av Astrid Lindgren. Däremot är det en viktig frågeställning vad som får oss göra skillnad på djur. En del vårdar vi som familjemedlemmar och andra äter vi upp. När denna uppdelning får oss att blunda för djurs mående är vi illa ute.

Detta till synes motsägelsefulla beteende är å andra sidan inte bara något som gäller förhållandet till djur. Det är så vi människor agerar i alla livsområden. Vi källsorterar sopor men flyger till Thailand. När jag tar del av vad veganer skriver på nätet om konflikter i världen kan jag slås av samma uppdelning. Vår empati tycks fungera bäst i närområdet och våra känslomässiga preferenser. En del inkluderas, andra ställs utanför. En annan invändning jag har mot Melanie Joys bok är att den i några citat tenderar att bli rasistisk. Asiatiska människor beskrivs som efterblivna och ohederliga. Genom att ta med dessa citat har författaren gjort djurrätsfrågan till gisslan i ett rasistiskt resonemang. Sådant sker också på närmare håll som då Sverigedemokraterna vill förbjuda kosher- och hallalslaktat kött i våra skolor. Inte avser SD att värna djuren! Författaren greppar över alltför många frågor och blir själv generaliserande. Den når inte samma stringens som Pelle Strindlunds bok "Jordens herrar", som nu för övrigt kommer ut i pocket.

Jakob Carlander